

Мы жадаем, каб па прыкладу Вільні кожная беларуская гімназія выдавала свой журнал, як гэта дзеяцца ў гімназіях літоўскіх.

Апрача часопісі т-ва „Рунь“ маніцца „па магчымасці выдаваць творы вучанікаў, друкаваць усялякія кніжкі, якія могуць прыдацца вучанікам, і выдаваць пісулькі з патрэтамі беларускіх пісьменьнікаў і дзеячоў“.

Ужо „Рунь“ выдала пісулькі з патрэтамі Івана Луцкевіча, Алеся Гаруна і Цёткі. (Пісулькі гэтыя можна купіць у Празе ў грам. Вяршыніна.)

„Ластаўка“

Вітаем так сама „Ластаўку“, вучнёўскую часопісь Люцынскае Беларускае Гімназіі № 3. Зьмест: „Хай гром грывіць“, верш Пётры Сакала, „Зорка“, верш Лясное Кветкі, яе-ж апавяданьне „Ў калядны вечар“. Далей запісаныя вучанікамі народныя песьні й хроніка. Зьмест бяднейшы й мова горшая, чымся ў „Руні“, але часопісь выдадзена чыста й хораша ілюстравана. Мова запісаных народных песьняў нягодная. Што шмат дзе беларуская мова абмаскалена, а песьні абмаскалены або пазычаны ў маскалёў — гэта не сакрэт, але не патрабуем гэтых песьняў запісваць і друкаваць. Рэдакцыя павінна звярнуць увагу на чысьціню мовы й на тое, каб быў багацейшы зьмест; мы верым, што гэтага яна, бяссумлеву, дапне.

Удаюць!

У № 141 і 143 (з 24 і 27 чэрвеня сёл. году) органу камуністычнае партыі Беларусі „Савецкая Беларусь“ надрукавана інфармацыйная стацьця аб беларускіх студэнтах у Празе. Блізу што ўсе студэнты, якія чыталі гэтую стацьцю, перакананыя, што аўтарам яе ё Тамаш Грыб. Стацьця мае характар удаваньня (даносу) камуністычнай уладзе на большасьць беларускіх студэнтаў у Празе.

У стацьці апісуюцца жыцьцё беларускіх студэнтаў у Празе, пачынаючы з восені 1921 г. Корэспандэнт хваліць першы прэзыдыум з Цьветкавам на чале за яга камуністычны кірунак, ганіць беларускі ўрад за тое, што ён неспагадна адносіўся да гэтага кірунку, але адцёмлявае, што Т. Грыб і Я. Мамонька, нягледзячы на тое, што былі разам з усімі сябрамі ўраду, адносіліся, аднак, да гэткага кірунку добра.

Аўтар стацьці стараецца паказаць з лепшага боку Грыба як у вадносінах да радавае ўлады, так і наагул як працаўніка. Кажучы аб усім драбязьліва, аўтар, аднак, не спамянае, што Т. Грыб быў скінены з старшынства ў Беларускай Студэнцкай Сэкцыі, затое не забываецца падчыркнуць, што ён быў выбраны Грамадой у Чэска-Украінскі Камітэт, але, дададзём мы, ніколі ня быў прыняты. Паміж іншым кажацца ў стацьці, што Цьветкаў быў скінены з старшынства за яга камуністычнасьць. Дададзём тут, што Цьв. быў ня толькі скінены з старшынства, але разам з Рагачом, Кудрыцкім і Гладкім вылучаны сусім з Сэкцыі. Але не за камуністычнасьць, а за тое, што разам з памененымі трыма маскоўскімі чарнасоцэнцамі вёў сыстэматычную агітацыю проці беларускага руху, за тое, што ўсе яны стараліся пераканаць беларускае студэнцтва, што трэба „перешагнуць“ пераз беларускае адраджэньне; вылучылі-б аднолькава й тады, калі-б ён ня быў камуністым, а дэмакратам ці іншым. З паміж вылучаных быў толькі адзін камуністы Цьв., і то вельмі сумлеўнага характару, а іншыя (Рагач, Кудрыцкі, Гладкі) маскоўскія чарнасоцэнцы, і ўсе яны знайшліся ў „Аб’яднаньні паст. бел. ст-ва“, нягледзячы на тое, што